

Onderwerp
Uitvoeringsprogramma Centrumvisie Wolvega

datum
12 mei 2021

opdrachtgever
Gemeente Weststellingwerf

projectnummer
P03090

opgesteld door
**RvL
GW**

BRO
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl
www.bro.nl

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Aanleiding

De gemeente Weststellingwerf heeft in nauwe samenwerking met onder andere ondernemers, belangenorganisaties, andere lokale betrokkenen en externe deskundigen de Centrumvisie Wolvega (2021) opgesteld. Hierin zijn keuzes gemaakt voor de korte, middellange en langere termijn om het centrum van Wolvega ook in de toekomst vitaal, aantrekkelijk en goed bereikbaar te houden.

Van beleid naar uitvoering

In dit document doet BRO op basis van gesprekken met hierboven genoemde partijen een voorstel over de acties en maatregelen die genomen moeten worden om de ambities en doelen uit de Centrumvisie Wolvega te halen. Benadrukt moet worden dat dit uitvoeringsvoorstel betrekking heeft op de gemeente Weststellingwerf, de ondernemers én de vastgoedeigenaren. Iedereen moet zijn of haar steentje bijdragen.

Keuzes en prioritering

Dit document moet worden beschouwd als voorstel. De genoemde acties, maatregelen, rolverdeling en prioritering zijn zorgvuldig afgestemd met betrokken partijen. Het is echter aan de betrokken partijen zelf om hier specifieke keuzes in te maken en het ook daadwerkelijk uit te voeren.

Verwachtingsmanagement uitvoering

De Centrumvisie Wolvega kent een hoge ambitie. Met de beschikbare financiële middelen en tijd is het onrealistisch te verwachten dat de visie binnen een paar jaar is gerealiseerd. Bovendien zullen er altijd onvoorziene omstandigheden zijn waar specifiek op gestuurd moet worden. Daarnaast moet

aandacht zijn voor de situatie van de ondernemers en bezoekers na (volledige) openstelling voorzieningen na de coronabeperkingen. Kortom, er moeten keuzes worden gemaakt in de fasering en prioritering. In dit document wordt hiervoor een voorzet gedaan.

Hoewel de herinrichting van de openbare ruimte de meest ingrijpende en kostbare maatregel zal zijn van de uitvoering, zijn er nog tal van andere acties en maatregelen besproken die belangrijk zijn. Dit zijn niet alleen andere acties en maatregelen die door de gemeente moeten worden uitgevoerd, maar juist ook acties en maatregelen die door ondernemers en vastgoedeigenaren kunnen en moeten worden opgepakt. Daarbij geldt bovendien dat de herinrichting van de openbare ruimte op korte termijn (in 2021) nog niet zal plaatsvinden, omdat de nodige voorbereidingen getroffen moeten worden, zoals het uitwerken naar een voorlopig en definitief schetsontwerp. Ook hebben ondernemers aangegeven niet direct na de lockdown geconfronteerd te willen worden met het openbreken van de winkelstraat.

1.2 Samenvatting

Toelichting tijdsplanning

Op basis van de ambities en doelstellingen van de vier hoofdthema's in de visie, zijn diverse actiepunten benoemd met een looptijd tot circa 4 jaar. Per actiepunt is een inhoudelijke toelichting opgenomen, een prioritering, een inschatting van de benodigde financiële middelen en de primaire verantwoordelijke trekker.

Van belang is te realiseren dat de visie en ambities verder reiken dan deze programmaperiode van 4 jaar. Met name het optimaliseren van de functiemix, stimuleren van verplaatsters en het transformeren zijn een opgaven die een langere adem vergen. Maar ook ten aanzien van groen, duurzaamheid en toegankelijkheid zijn er ambities die niet (volledig) in deze periode te realiseren zijn. Deze opgaven vragen niet alleen meer tijd, maar ook meer investeringen dan de huidige beschikbare middelen binnen het uitvoeringsprogramma. Voor deze onderdelen zullen dus aanvullende investeringsvoorstellen volgen. De volgorde van de fasering en prioritering zijn bepaald op basis van de gesprekken en samenloop van overwegingen. Afhankelijk van de situatie op dat moment kan altijd nog worden gekozen om te schuiven.

Keuze prioritering gemeente

Na vaststelling van de Centrumvisie Wolvega en Detailhandelsvisie Weststellingwerf pakt de gemeente door om het proces richting het definitief ontwerp voor de herinrichting af te ronden. Dit is nodig om überhaupt te kunnen starten met de herinrichting van de openbare ruimte. Waarschijnlijk wordt gestart met de uitvoering van de herinrichting in 2022. Benaadrukt moet worden dat beschikbare financiële middelen niet volledig moeten worden ingezet voor de herinrichting. De uitvoering van de Centrumvisie is meer dan de herinrichtingsopgave. Het voorstel is om een deel van het beschikbare ge-

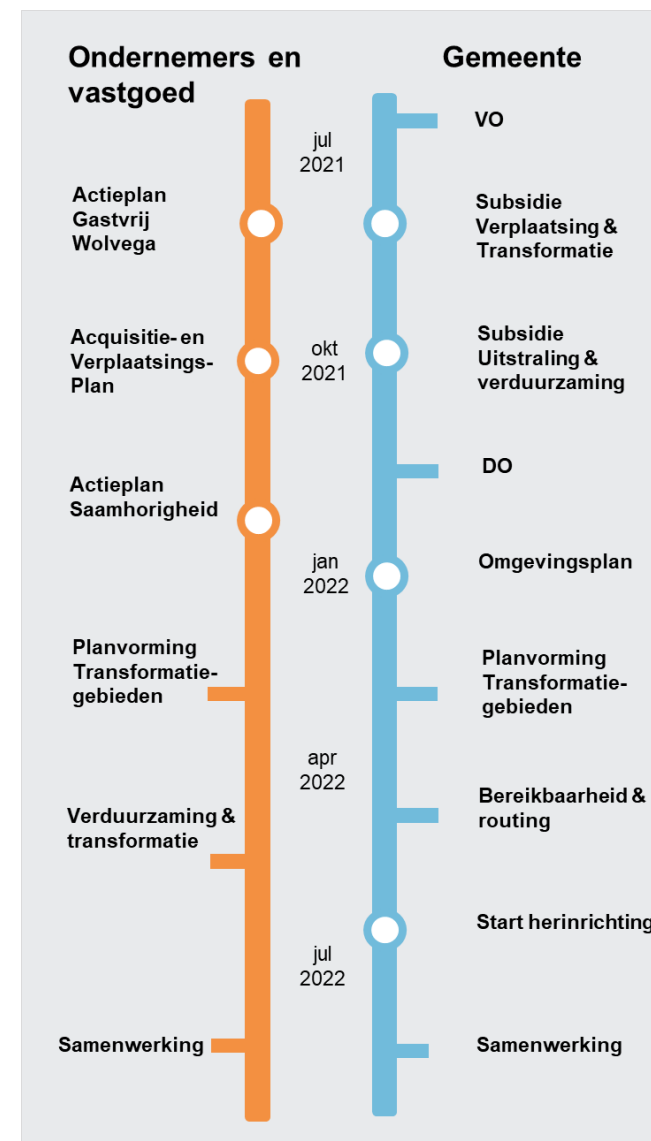
meentelijke budget op korte termijn in te zetten voor het inrichten van primair een subsidie voor verplaatsters, transformatie, uitstraling vastgoed (historisch gevelbeeld) en verduurzaming van vastgoed. Hiervoor dient op korte termijn circa € 200.000 gereserveerd te worden. Daarnaast dient een politieke afweging te worden gemaakt over de eventuele doorsteek vanuit de Heerenveenseweg naar het Acht-Pilarenplein. Indien deze doorsteek de voorkeur heeft, dient naar schatting circa € 650.000 te worden gereserveerd. Tegelijkertijd wordt ambtelijke capaciteit ingezet om de katalysatorsfunctie te behouden in de gesprekken omtrent planvorming voor het Pastorieplein, Griffioenpark en Promenadeplein.

Keuze prioriteit ondernemers

Ondernemers, met de WOW aan kop, focussen zich primair op het actieplan 'Gastvrij Wolvega', waar verschillende acties en maatregelen in terugkomen, van het onderling afspraken maken over waar personeel de auto parkeert tot aan uniforme reclame-uitingen (in combinatie met beeldkwaliteitsplan). Daarnaast wordt gewerkt aan een actieplan saamhorigheid. De centrummanager blijkt ook in de toekomst een belangrijke verbindende schakel tussen verschillende partijen en kan ook de aanjaagfunctie vervullen om ondernemers te verleiden naar de juiste plekken te verhuizen. De centrummanager kan daardoor ook de acquisitie op zich nemen om nieuwe ondernemers aan te trekken.

Keuze prioriteit vastgoedeigenaren

Vastgoedeigenaren worden meer betrokken in de samenwerking, zowel voor specifieke gebieden als het Pastorieplein en het Promenadeplein als het centrum als geheel. De vastgoedeigenaren hebben de sleutel in handen voor de transformatieopgave en zijn ook primair verantwoordelijk. Voor vastgoed ligt de prioriteit bij het verduurzamen en transformeren van vastgoed conform de visie. De gemeentelijke subsidies kunnen hier aan bijdragen.

	actiepunt	Ambtelijke capaciteit	(externe) kosten	onderdeel	betreft
1	2.1 Uitwerking SO naar DO	80 uur	€ 120.000		Enmalig onderzoeks-/proceskosten
2	2.2 Uitvoering herinrichting (maximaal)	400 uur	€ 2.450.000	€ 310.000	1-Centrumplein
				€ 740.000	2-Acht Pilarenplein
				€ 250.000	3-Van Harenstraat
				€ 270.000	4-Hoofdstraat Oost
				€ 570.000	5-Oostelijke entree
				€ 310.000	6-VdSandeplein-Pastorieplein
3	3.1 Planvorming ontwikkellocaties	300 uur			Pastorieplein/Promenadeplein/Griffioen
4	3.2 Aanpassen Bestemmingsplan	200 uur			Enmalig, eventueel met extern bureau
5	3.3 Acquisitie- en verplaatsingsplan		€ 30.000		Inzet centrummanager
6	3.4 Subsidie verplaatsing en transformatie	80 uur	€ 120.000		3 jaar voor 1/3 van de kosten
7	3.5 Subsidie uitstraling & verduurzaming	80 uur	€ 50.000		3 jaar, max 5.000 per aanvraag
8	3.6 Collectieve verduurzaming	80 uur			kosten markt, subsidie gemeente
9	4.1 Bereikbaarheid en routing	120 uur			reorganisatie verkeersontsluiting
10	4.2 Actieplan Gastvrij Wolvega				WOW/CCW
11	4.3 Online en webshop				WOW/CCW
12	4.4 Weekmarkt en ambulante handel	120 uur			aanpassen APV/marktverordening
12	4.5 Pilot autoluw centrum	80 uur			opzet en uitvoer pilot
13	5.1 Actieplan saamhorigheid				WOW/Stiekm Trots
14	5.2 Samenwerking & professionalisering	160 uur	€ 25.000		Enmalige onderzoeks-/proceskosten
15	5.3 Prijsvraag naamgeving Winkelstraat	60 uur			Stiekm Trots en begeleiding
	TOTAAL	1.640 uur	€ 2.795.000		

2 Herinrichting openbare ruimte

De gemeente heeft een belangrijke taak als het gaat om de openbare ruimte, verkeersinrichting en de juridische borging (Omgevingsplan en Omgevingsvergunningen). Op basis van eerdere communicatie vanuit de Raad is er in elk geval een investeringsbudget gereserveerd van ruim € 2 mln. om te investeren in het centrum van Wolvega. Dit bedrag dekt waarschijnlijk nog niet de volledige herinrichting, dus mogelijk zijn keuzes nodig ten aanzien van ambitieniveau, prioritering in uitvoering en zullen eventueel aanvullende financieringsvoorstellen gedaan worden.

2.1 Uitwerken definitief ontwerp/bestek

Als onderdeel van de stukken bij de Centrumvisie Wolvega is een schetsontwerp (SO) aangeleverd. Het schetsontwerp is de eerste vertaling van het wensbeeld van de gekozen visie naar de openbare ruimte voor de verschillende deelgebieden van het centrum. In het SO zijn de eerste uitspraken gedaan over materialisatie, verkeer en fiets- en auto parkeren, groenelementen, kunst en cultuur ('drafrenbaan'), water & riolering en meubilair/ verlichting. Ook is een eerste kostenraming gemaakt.

Voordat concreet aan de slag gegaan kan worden met de herinrichting van de openbare ruimte dienen nog de volgende twee ontwerpfasen te worden doorlopen.

- Het voorlopig ontwerp (VO)
- Het definitieve ontwerp (DO) en bestek

In het VO worden de verschillende keuzes uit het SO uitgewerkt naar een voorkeursmodel. In deze stap wordt de ver-

ling en verdiepingsslag gemaakt van het schetsplan naar inrichtingsplan. Er zal op detailniveau moeten worden onderzocht of en hoe de gewenste ideeën binnen de kaders passend kunnen worden gemaakt. In het DO en bestek wordt het voorkeursmodel tot in detail uitgewerkt tot een definitief inrichtingsplan, dat kan worden aanbesteed. De te maken kosten zijn sterk afhankelijk van de mate van participatie en de effecten van de ondergrond (water, kabels en leidingen ect.) op het ontwerp.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: zeer hoog
- Financiering onderzoeks-/proceskosten: circa € 120.000
- Ambtelijke inzet: circa 80 uur
- Trekker: gemeente, uitvoering extern

2.2 Uitvoering herinrichting

In het SO is gekozen om het centrum in een zestal deelgebieden op te knippen, die ook gefaseerd kunnen worden aangepakt (zie figuur 2.1). Hierdoor hoeft het centrum niet in een keer opgebroken te worden en kan vanwege kosten en tijd prioriteit gegeven worden op sommige deelgebieden. Op basis van diverse gesprekken wordt de volgende prioritering van uitvoering voorgesteld:

- **Fase 1: Centrumplein**
- **Fase 2: Acht-Pilarenplein**
- **Fase 3: Van Harenstraat**
- **Fase 4: Hoofdstraat Oost**
- **Fase 5: Oostelijke entree**
- **Fase 6: Deel Van Harenstraat tussen Pastorieplein en Van der Sandeplein**

Figuur 2.1: Deelgebieden met beoogde fasering

Het Pastorieplein en het Promenadeplein vallen buiten de herinrichting omdat voor deze gebieden eerst nadere planvorming nodig is om daarna (pas) de herinrichting uit te voeren.

Kostenraming algemeen

Op basis van het schetsontwerp is een oppervlaktetaal en aantallen onderdelen opgesteld per deelgebied. Op basis hiervan wordt de kostenindicatie gebaseerd. Hierin worden de kosten meegenomen voor het verwijderen/hergebruiken van huidige materialen (zoals bestaande verharding, groen en straatmeubilair) en de toegepaste nieuwe materialen en objecten. Onderdelen daarin zijn:

- Aanschaf en aanbrengen nieuwe verharding, hierbij gaan we uit van bestaande zandbed en beperkt verplaatsen van kolken;
- Verlichting openbare ruimte, hierbij gaan we uit van het opknappen van de bestaande klassieke lantaarnpalen en het voorzien van LED, daarnaast het toevoegen van verlichting in deze lijn;
- Elementen openbare ruimte (fietsbeugels, 8 pilaren 3 meter hoog, verzinkbare palen, bankjes, boomroosters, afvalbakken, straatpalen);
- Groen (bomen inheems maat 18-20 cm als standaard, op marktplein bomen inheems maat 30-35 cm, hagen, plantvakken met vaste planen, extra bloembakken en gevelbegroeiing. Voor de aanplant van groen gaan we uit van grondverbetering, aanbrengen beluchting, aanschaf en aanplant.

De meegenomen her te gebruiken materialen zijn vooralsnog enkel de gebakken materialen uit de straat. In een later stadium moet worden bezien hoe de match met het nieuwe ontwerp gemaakt kan worden. Wellicht dat niet alle gebakken materialen in aanmerking komen.

Het verleggen van kabels & leidingen en eventuele sanering is nog niet meegenomen in de kosten. Dit is echter nog een grote onbekende kostenpost.

Staartkosten

De staartkosten bestaan uit eenmalige kosten, algemene bouwplaats kosten, uitvoeringskosten, W&R en engineeringkosten. De gemeente (en ingenieursbureau) hanteren hiervoor een gesommeerd percentage als opslag op de basisraming van de civiel- en cultuurtechnische werken. Vooralsnog zijn we uitgegaan dat met een percentage van 25 alle staartkosten gedekt kunnen worden. Dit is verrekend in onderstaand overzicht.

Onderdeel herinrichting centrum	Prijs totaal
Fase 1: Centrumplein	€ 310.000
Fase 2: Acht-Pilaren	€ 740.000
Fase 3: Van Harenstraat	€ 250.000
Fase 4: Hoofdstraat Oost	€ 270.000
Fase 5: Oostelijke entree	€ 570.000
Fase 6: Westelijke entree	€ 310.000
Hergebruik bestaande materialen	€ -145.000
Totaal (zonder hergebruik)	€ 2.450.000
Totaal (met hergebruik)	€ 2.305.000

Figuur 2.2: Kostenoverzicht, Let op dit is exclusief verleggen kabels en leidingen en evt. sanering

Meekoppelkansen en fasering van kosten

Voor de meeste delen van het centrum is het een geruime tijd geleden dat de wegen en pleinen zijn aangelegd. Ook de riolering onder de wegen is, zo schatten we in, een gemengd stelsel. Omdat zeker op termijn deze riolering in het kader van het GRP (Gemeentelijk Rioleringsplan) vervangen zal worden door een verbeterd gescheiden stelsel (met afkoppeling van het hemelwaterafvoer), is het de vraag

of dat er in het GRP al rekening gehouden is met deze ingreep. Dan zijn niet alleen de kosten van vervangen van het riool gedekt, maar is er tevens budget voor het vervangen van de (er boven gelegen) bestrating. Als dit niet op korte termijn voorzien is, zou het een overweging kunnen zijn om de uitvoering van de werkzaamheden anders te prioriteren, opdat dit plan naar voren gehaald kan worden.

Vergelijkbaar geldt dit bijvoorbeeld voor openbare verlichting. Veel gemeenten hebben namelijk een voorziening openbare verlichting die in een meerjarendeckking van dergelijke kosten voorziet.

Biedt het vorenstaande geen soelaas, dan geldt voor de uitvoering van dergelijke werken, dat er niet een volledig krediet beschikbaar gesteld hoeft te worden, maar de werken gezien kunnen worden als duurzame investeringen in de openbare ruimte, of zoals de BBV dit aangeeft als "investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut".

Dit houdt simpel gezegd in dat het mogelijk is om deze investeringen te zien als een investering waarop afgeschreven mag worden.

Even als voorbeeld: een investering van circa € 1.000.000 en een economisch levensduur van 30 jaar, levert een jaarlijkse afschrijving op van € 33.333 + rente. Dus hoeft er maar ruimte op de begroting gezocht te worden naar een structurele ruimte van € 33.300 + rente (afhankelijk van het omslagpercentage van de gemeente).

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: zeer hoog
- Financiering onderzoeks-/proceskosten: circa € 2,3 – 2,4 mln. afhankelijk van hergebruik
- Ambtelijke capaciteit: circa 400 uur
- Trekker: gemeente, uitvoering extern

3 Doorontwikkeling vastgoed & aanbod

3.1 Planvorming ontwikkellocaties

Planvorming Pastorieplein

In de Centrumvisie Wolvega is het Pastorieplein e.o. aangegeven als ontwikkelingslocatie waar nadere planvorming nodig is. Momenteel vinden diverse bilaterale gesprekken plaats tussen betrokken en geïnteresseerde vastgoedeigenaren, ondernemers en de gemeente. In samenwerking tussen deze partijen dient een concreet plan (bijv. gebiedsvisie) te worden uitgewerkt, conform de uitgangspunten in de Centrumvisie.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: zeer hoog
- Financiering: ambtelijke capaciteit, circa 120 uur
- Trekker: gemeente, i.s.m. betrokken partijen

Planvorming Promenadeplein

Het Promenadeplein is momenteel een onaantrekkelijk en verloederd stukje centrum. Dit geldt zowel voor de achterzijde (parkeerplaatsen en garageboxen) als het 'gat aan de Hoofdstraat Oost'. Momenteel worden gesprekken gevoerd tussen betrokken ondernemers en de gemeente. Er is afgesproken dat de ondernemers (in samenwerking met vastgoedeigenaren) met een concreet plan komen en dit voorleggen aan de gemeente.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: zeer hoog
- Financiering: ambtelijke capaciteit, circa 60 uur.
- Trekker: WOW, i.s.m. vastgoed en gemeente

Planvorming Griffioenpark

In de Centrumvisie zijn diverse ideeën opgenomen om het Griffioenpark beter te betrekken bij het centrumgebied, zoals het inrichten van speeltoestellen, water en mogelijk terrassen. Met alle betrokken partijen aan het park, de WOW, bewoners en de gemeente wordt een werkgroep ingericht waarin gezamenlijk een plan wordt ontwikkeld voor de inrichting en het perspectief van het Griffioenpark.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: hoog
- Financiering: ambtelijke capaciteit, circa 120 uur.
- Trekker: gemeente, i.s.m. betrokken partijen

3.2 Aanpassen bestemmingsplan

De centrumvisie dient te worden vertaald in een juridisch-planologisch kader, namelijk het bestemmingsplan (of onder de nieuwe Omgevingswet het Omgevingsplan). Hierin wordt het beleid juridisch verankerd. Op basis van de visie gelden ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan de volgende aandachtspunten bij actualisatie/wijziging.

- Vastleggen van de contouren van het totale centrumgebied. Daarbinnen streven naar flexibiliteit.
- De sfeergebieden worden niet juridisch afgedwongen, maar gelden als kader om ondernemers te verleiden.
- Verruiming van functionele mogelijkheden ten aanzien van kantoren en bedrijvigheid in de aanloopgebieden (deelgebieden 2 en 6, inclusief de Markt)
- Beperking voor wonen op de begane grond in het recreatieve kernwinkelgebied.
- Beperken van mogelijkheden voor ten minste detailhandel en horeca buiten de afgebakende contour van het centrumgebied.

Opgemerkt moet worden dat de visie ook uitgaat van het beperken van ten minste detailhandel en horeca buiten het centrum van Wolvega. In het detailhandelsbeleid is hiervoor voorzienbaarheid gecreëerd. Op basis van maatwerk moet worden gezien welk juridisch instrument per locatie geschikt is om in de toekomst verspreide bewinkeling terug te dringen. Een uiterstfregeling ligt in eerste instantie het meest voor de hand.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: hoog
- Financiering: eventueel i.s.m. extern adviesbureau. Ambtelijke capaciteit, circa 200 uur.
- Trekker: gemeente

3.3 Acquisitie- en verplaatsingsplan

Een **actieve (collectieve) acquisitie en regie op transformatie** is nodig om passende nieuwe invullingen naar het centrum te krijgen. De sfeergebieden zijn een blauwdruk om ondernemers te verleiden te vestigen of te verplaatsen. Daarnaast biedt het kansen voor vastgoedeigenaren om locaties te transformeren. De gemeente Weststellingwerf, vastgoedeigenaren en de centrummanager zijn primair verantwoordelijk voor deze acties. De centrummanager kan in de praktijk prima een aantal taken gericht op acquisitie en het aanjagen van verplaatsingen op zich nemen, samen met de (nog aan te stellen) bedrijencoördinator retail vanuit de gemeente. De focus van de werkzaamheden zijn:

- Aanjagen van transformatie / herontwikkeling van een aantal gerichte ontwikkellocaties (zoals rond het Pastorieplein en 'het gat aan de Hoofdstraat Oost').
- Informatieverstrekking en hulp bij transformatiekansen aan vastgoedeigenaren.
- Het aantrekken van nieuwe functies en formules die nog niet in Wolvega gevestigd zijn, vanuit een 'wishlist'.

- Het verplaatsen van functies naar het centrumgebied, die nu elders verspreid in Wolvega of op minder geschikte plekken (vanuit de sfeergebieden) in Wolvega-centrum gevestigd zijn.
- Aantrekken van startend ondernemerschap.
- Aantrekken ondernemers, passend bij de doelgroepen.

De centrummanager is daarmee de spin-in-het-web tussen vastgoedeigenaren, ondernemers en de gemeente. Hij/zij moet er voor zorgen dat geïnteresseerde partijen zo min mogelijk 'obstakels' ervaren. Een proactieve benadering is essentieel.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: hoog
- Financiering: € 30.000,- per jaar (0,5 fte)
- Trekker: gemeente en centrummanagement

3.4 Subsidie verplaatsing en transformatie (vastgoed & ondernemers)

Om ondernemers en vastgoedeigenaren financieel te ondersteunen bij verplaatsing en/of transformatie kan een gemeentelijke subsidieregeling bijdragen aan het wegnemen van een deel van de financiële knelpunten. De verplaatsingssubsidie is een bijdrage voor ondernemers die willen verplaatsen vanuit een minder goede/gewenste locatie naar het kernwinkelgebied als tegemoetkoming in kosten bij verhuizing, zoals:

- Verbouwingskosten nieuwe locatie
- Verhuiskosten en kosten herinrichting
- Aanloop- en stagnatieschade
- Reclame en berichtgeving van verhuizing

Voor vastgoedeigenaren is de subsidie bedoeld als tegemoetkoming voor een deel (bijvoorbeeld 1/3 van de kosten, met een maximum absoluut bedrag) van de (ver- en/of her)bouw en/of modernisering van vastgoed. Gedacht kan

worden aan de transformatie van een winkelpand buiten het concentratiegebied naar een woonpand. Voor vastgoed in Wolvega-centrum geldt dat moet worden aangesloten op de beeldkwaliteit van het centrum, de historie en het DNA. In vele gemeenten wordt een dergelijke verplaatsings- en/of transformatiesubsidie met succes toegepast, zoals in Mid-den-Drenthe, Venray, Emmen en Hardenberg.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: midden
- Financiering: € 120.000,- voor looptijd van 3 jaar
- Ambtelijke capaciteit: circa 80 uur
- Trekker: gemeente

3.5 Subsidie uitstraling & verduurzaming (vastgoed, ondernemers & bewoners)

Er wordt een stimuleringsregeling voor **gevelverbetering en verduurzaming vastgoed** in het centrum ingesteld door de gemeente. Deze geldt voor vastgoedeigenaren, ondernemers én bewoners. De regeling is enerzijds gericht op het verbeteren van de uitstraling van panden aan de straatzijde (upgraden van het pui-beeld, waar mogelijk door het herbouwen van historische gevels). Anderzijds is de regeling gericht op het stimuleren van verduurzamings- en vergroeningsingrepen. Denk aan (collectieve) zonnepanelen, isolatie, groene gevels en daken, etc.). Per geval bedraagt de maximale aanvraag € 5.000.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: middel
- Financiering: € 50.000 voor looptijd van 3 jaar
- Ambtelijke capaciteit: circa 80 uur
- Trekker: gemeente

3.6 Collectieve verduurzaming

Ook vanuit het collectief van vastgoedeigenaren en ondernemers is het wenselijk dat verduurzamingsmogelijkheden te onderzoeken en door te voeren. Denk aan:

- Onderzoeken van mogelijkheden voor collectieve zonnepanelen (bijv. op grote dakvlakken)
- Onderzoeken mogelijkheden tot sluiten van winkeldeuren.
- Kennisdeling onder individuele ondernemers en vastgoedeigenaren over de voordelen en mogelijkheden van verduurzaming.
- Collectieve aanleg van geveltuintjes en/of verticaal groen in delen van de straat
- Verkennen van mogelijkheden voor verduurzaming van bevoorrading en fietspakketbezorging

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: middel
- Financiering: investering marktpartijen.
- Ambtelijke capaciteit: circa 80 uur
- Trekker: WOW i.s.m. gemeente

4 Beleving & gastvrijheid

4.1 Bereikbaarheid en routing

Reorganisatie verkeersontsluiting

Naar aanleiding van de Centrumvisie Wolvega dient de bebording te worden aangepast/ aangevuld. Dit betreft de bebording voor de parkeerroute, maar ook de bebording binnen het centrum, dus hoe men vanuit de winkelstraat (met de voet) naar de parkeerpleinen kan komen ter oriëntatie. Conform de uitgangspunten van de Centrumvisie en het SO dient de uitstraling en sfeer van de bebording aan te sluiten op het DNA van Wolvega en het Stiekm Trots verhaal.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: hoog
- Financiering: ambtelijke capaciteit, circa 120 uur
- Trekker: gemeente

4.2 Actieplan 'Gastvrij Wolvega'

Een aantrekkelijke en gastvrije binnenstad kan niet uitsluitend worden bereikt door fysieke ingrepen in de openbare ruimte. Uiteindelijk wordt de aantrekkelijkheid, het verblijfsklimaat en de gastvrijheid bepaald door goed ondernemerschap. Zowel van individuele ondernemers ten aanzien van hun eigen product als gezamenlijk in de zin van doorverwijzen naar elkaar, gezamenlijk op thema of branche als deelname aan collectieve acties en evenementen voor totale winkelgebied. Het is essentieel dat dit besef doordringt bij alle bestaande en toekomstige nieuwe ondernemers van Wolvega-centrum. De verschillende ondernemersverenigingen (WOW en CCW) werken een gezamenlijk actieplan uit waarin ze ingaan op de wijze waarop ondernemers worden opgeleid om gastvrijheid voor bezoekers na te streven. Enkele thema's kunnen zijn:

- Online zichtbaarheid en verkoop (zie paragraaf hierna)
- Benadering van klanten: van verkopen naar dienstverlening (service en klantbinding)
- Openstellen van toiletten (Hoge Nood app)
- Vrijhouden van parkeerplekken voor klanten: afspraken maken over parkeren door ondernemers en medewerkers (bijv. achter Huize Lindenoord)
- Uniforme reclame uitingen, gevelsigning en bijv. terrasafscherming
- Openbare AED's
- Schoon, heel en veilig

Een gezamenlijk plan voor 'gastvrij Wolvega' kan ook helpen om het gevoel van 'samen' tussen Van Harenstraat en Hoofdstraat Oost te verbeteren.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: hoog
- Financiering: capaciteit WOW/CCW, circa 80 uur
- Trekker: WOW, i.s.m. CCW, Stiekm Trots, gemeente

4.3 Online en webshop

De online zichtbaarheid van Wolvega-centrum wordt steeds belangrijker, maar is op dit moment beperkt. De online (koop)oriëntatie neemt de laatste jaren sterk toe, wat wordt versneld door corona. Stiekm Trots vervult nu en in de toekomst een belangrijke rol in het (online) uitdragen van het 'verhaal' van Wolvega-centrum. Dit dient gecontinueerd en versterkt te worden. Daarnaast dient een online webshop voor het centrumgebied als geheel te worden ingericht waar consumenten op een aantrekkelijke, gemakkelijke en leuke manier aankopen kunnen doen. Het doel is dat alle ondernemers meedoen, zowel detailhandel als horeca. Consumenten kunnen online bestelde producten afhalen in de winkel, maar kunnen het ook laten thuisbezorgen. In het kader van duur-

zaam ondernemen wordt een centrale en duurzame distributie ingericht om bij te dragen aan Zero Emissie Stadsdistributie. Gekozen kan worden om samen te werken met logistieke partijen die inzetten op lokale duurzame distributie via bijvoorbeeld elektrische auto's of fietsen.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: laag
- Financiering: € 25.000,- eenmalig
- Trekker: centrumorganisatie

4.4 Weekmarkt en ambulante handel

Om de weekmarkt toekomstbestendiger te maken, moeten verdere afspraken worden gemaakt over het optimale gebruik van de ruimte op het Acht-Pilarenplein en de inrichting hiervan. Hier ligt een taak bij de gemeente en marktmeester. Het Acht-pilarenplein heeft een hybride functie, als parkeer-, markt- en evenementenplein. Aandachtspunten zijn:

- Looptijd vergunningen ondernemers weekmarkt.
- Situering, branchering en aantal kramen weekmarkt.
- Optimaliseren synergie met centrum als geheel.

Voor de solitaire ambulante handel (standplaatsen) geldt een inperking van de huidige mogelijkheden (zie paragraaf 2.3 Centrumvisie). In combinatie met de visie op de weekmarkt is aanpassing van de Algemene Plaatselijke Verordening, het Marktreglement en –verordening noodzakelijk. Idealiter worden de locaties ook verankerd in het bestemmingsplan (omgevingsplan).

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: hoog
- Financiering: ambtelijke capaciteit, circa 120 uur
- Trekker: gemeente in samenwerking met marktmeester en WOW/CCW

4.5 Pilot autoluw centrum

De Centrumvisie zet in op het principe 'auto te gast'. Door middel van verkeerspaaltjes tussen bijvoorbeeld Takko en Boersma (recreatief kernwinkelgebied) kan de auto op venstertijden worden geweerd. In de Centrumvisie wordt in elk geval de zaterdagmiddag als voorkeur uitgesproken, omdat uit cijfers blijkt dat dit de belangrijkste dag van de week is dat mensen 'een dagje gaan winkelen in combinatie met een hapje en drankje'. Uit het proces blijkt dat er ook geluiden zijn die pleiten voor een volledig autoluw centrumgebied ten gunste van het verblijfsklimaat en de beleving. In de vorm van een pilot kan worden geëxperimenteerd met een verbreding van de venstertijden in het centrum. Naast de zaterdagmiddag kunnen bijvoorbeeld de vrijdag, de zondag of de woensdagochtend (tijdens de weekmarkt) momenten zijn dat behoefte is aan een autoluw recreatief kernwinkelgebied. In goed overleg met de gemeente en ondernemers kan deze pilot ingevuld worden.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: hoog
- Financiering: ambtelijke capaciteit, circa 80 uur
- Trekker: gemeente in samenwerking met WOW/CCW

5 Samenwerking, organisatie & saamhorigheid

5.1 Actieplan saamhorigheid

Om tot één sterk centrum Wolvega te komen is het wenselijk om het gezamenlijkheidsgevoel tussen ondernemers onderling (en vastgoedeigenaren) te versterken. Ten aanzien van dit punt wordt door de WOW en Stiekm Trots een actieplan gemaakt. Onderdeel daarvan zijn bijvoorbeeld:

- Gezamenlijke activiteiten voor ondernemers en vastgoedeigenaren: Meer begrip voor elkaar en saamhorigheidsgevoel begint bij elkaar beter te leren kennen. Dat kan bijvoorbeeld door het organiseren van periodieke bijeenkomsten gericht op netwerken/gezelligheid, maar ook gericht op kennisontwikkeling en plannen in het kader van de centrumvisie (bijv. over gastvrijheid, online ondernemen, verduurzaming etc.)
- Prijsvraag naamgeving winkelstraat (zie hierna)

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: middel
- Financiering: capaciteit WOW/Stiekm Trots, circa 80 uur
- Trekker: WOW en Stiekm Trots

5.2 Samenwerking vastgoed & professionalisering centrumorganisatie

De samenwerking binnen de gouden driehoek (gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren) én andere betrokken stakeholders zoals bewoners, de cultuursector en woningcorporaties moet formeel worden verankerd in naar één overkoepelende centrumorganisatie voor Wolvega-centrum.

De focus ligt daarbij allereerst op het betrekken en organiseren van de vastgoedsector.

Samenwerking vastgoed

Vastgoedeigenaren in het centrum zijn op dit moment niet verenigd. Het vastgoed heeft echter wel een bepalende rol in het kader van verduurzaming en transformatie, maar ook de deelgebiedsopgaven (bijvoorbeeld Pastorieplein).

Doorontwikkelen centrumorganisatie

Een tweede actiepunt is het doorontwikkelen van de centrumorganisatie. Daarvoor is het nodig de juiste organisatie- en financieringsvorm te bepalen (mede in samenhang met het professionaliseringstraject van Stiekm Trots). En vervolgens de gewenste samenwerkingsvorm daadwerkelijk (juridisch en organisatorisch) in te regelen, op basis van een gezamenlijk meerjarenprogramma met daarin een uitwerking van doelen en acties, een begroting en taakverdeling. De centrumvisie en het Actieplan 'Gastvrij Wolvega' vormen hier een goede basis voor.

Onderdeel is ook het verder verstevigen van de uitvoeringsorganisatie, bestaande uit :

- enkele werkgroepen (thematisch of projectgericht) gericht op uitvoering van de visie
- professionele inhuur, waaronder in ieder geval de centrummanager. Een verbreding van zijn werkzaamheden ligt voor de hand (acquisitie en aanjagen verplaatsingen / transformaties). Een deel van de werkzaamheden gericht op marketing & promotie van centrum kan gezamenlijk uitgevoerd en bemenst worden met Stiekm Trots.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: middel
- Financiering: € 25.000,- eenmalig
- Ambtelijke capaciteit: circa 160 uur
- Trekker: gemeente, ondernemers, vastgoedeigenaren

5.3 Prijsvraag naamgeving winkelstraat

In de visie wordt gestreefd naar eenduidigheid in de openbare ruimte van het centrum. Één duidelijke straatnaam hoort daar bij. Momenteel betreft dit in de naamgeving primair de Van Harenstraat en Hoofdstraat Oost. Ingezet wordt op één nieuwe gezamenlijke naamgeving voor het gehele centrumlint. Dit is niet alleen goed voor identiteit en het profiel van het centrum, maar ook voor het gezamenlijkheidsgevoel tussen ondernemers en vastgoedeigenaren.

Onder alle ondernemers, vastgoedeigenaren en bewoners in de gemeente Weststellingwerf wordt een prijsvraag uitgezet om met creatieve en leuke ideeën te komen voor een nieuwe straatnaam. Relevant is dat de naam goed aansluit bij het DNA en de historie van Wolvega. Een pakkende naam! Een samengestelde jury zal de inschrijvingen beoordelen en een winnaar uitroepen. Met dit evenement kan bovendien extra publiciteit gegenereerd worden dat het startsein geeft van een nieuw en toekomstbestendig centrum voor Wolvega. Het voorjaar van 2021 zou een mooi moment zijn om dit op te starten, als de contouren van het nieuw ontwerp voor de herinrichting duidelijk zijn en corona inmiddels achter ons ligt.

Prioriteit, financiering en verantwoordelijkheid

- Prioriteit: middel
- Financiering: Ambtelijke capaciteit, circa 60 uur
- Trekker: centrumorganisatie met Stiekm Trots